Thesis Title Development and Evaluation of Antibacterial Oral Spray from

Mangosteen Rind Extract

Author Mr. Pathom Jujun

Degree Master of Pharmacy (Pharmaceutical Science)

Thesis Advisory Committee

Assoc. Prof. Dr. Yanee Pongpaibul Chairperson
Assoc. Prof. Dr. Krisana Pootakham Member
Asst. Prof. Dr. Chadarat Duangrat Menber

Assoc Prof. Prasit Tharavijitkul Member

ABSTRACT

The development and evaluation of antibacterial oral spray from mangosteen rind extract are composed of 3 parts. First, the studies of acute oral toxicity according to OECD 420 method and the repeated dose 28 days oral toxicity according to OECD 407 methods were all carried out in rats. In the acute toxicity tests, oral administration of 2, 3 and 5 g/kg BW of crude extract showed no toxic signs, no mortalities and no effect on growth rate in both control and experiment groups. None of them showed gross pathological changes at necropsy stage. In the subacute toxicity Sprag-Dawley test, rats (13 of each sex in each group) were given mangosteen rind extract at the dose of 0, 50, 500 and 1,000 mg/kg BW day for 28 consecutive days. Rats in the satellite group were given the test material at the dose of 1,000 mg/kg BW for 28 days and observed thereafter for 14 days in order to study the chance of reversibility of the adverse effects. Results in the study showed that there were no the significant effects on average body weight, relative organ weight, histopathology of the organs, clinical biochemistry

and the hematological parameters of the treated rats. It was councluded that, the ethanol extract from the rind of mangosteen at the tested dose and time duration did not cause any acute or subacute oral toxicity in rats.

Second, a reverse phase high performance liquid chromatography (RP-HPLC) assay was developed and validated for the determination of mangostin in mangosteen rind crude extract and in the oral spray preparation. The column was a C-18 analytical column; the conditions of the mobile phase consisted of methanol-water (95:5 %v/v), flow rate 1.5 ml/min, and the UV detector was set at 319 nm. The resulting chromatograms showed good resolution with a short retention time less than 5 minutes without any interfering peak. Standard curves were constructed in the concentration range of 25-125 μ g/ml (R² > 0.998). The percentage recoveries at 3 levels of mangostin addition (30, 50 and 70 μ g/ml) were between 94.73 to 98.39% for the crude extract and 94.14 and 99.87 % for the oral spray preparations with RSDs below 2% (n = 5) in all analyzed concentrations.

Third, Formulations of oral sprays are composed of 1 % w/w crude extract, 95 % ethanol, propylene glycol, sorbital, glycerine, peppermint oil, menthol, cinnamon, citric acid, ascorbic acid, saccharide sodium and water. The product charateristics are clear yellow solution, sweet, good flavor and have a cool feeling sensation upon spraying into the oral cavity. The product formulations A (FA) and B (FB) were observed for physical, chemical and biological changes after storage in various conditions, 4° C, room temperature (25-30° C), 30°C 65 % RH, 40 °C 75 %RH, for 180 days. The preparations were tested for their antibacterial activity against Streptococcus pyogenes and Staphylococcus aureus, which are considered the main causes of pharyngitis, by using broth dilution method. It was found that all preparations showed good antibacterial activity during the study period. The MIC for FA and FB against Streptococcus pyogenes after storage 180 days were 316.3 and 316.3 milligrams/liter respectively. The preparation of FA and FB were kept at 30° C and 40° C became darkened but the preparation were transparent. The degree of darkening depended on the storage temperature and the duration of storage. The remaining percentages of mangostin in FA and FB after storage for 180 days were in

range 88.6-93.5 % and 92.6-95.8 % respectively. The shelf life for FB is approximately 2 years extrapolated from the stability study as determined by the Thai drug control division of the Thai Ministry of public health. The active ingredient was reduced less than 5 % for 40°C 75 %RH when kept for 6 month condition, there fore, the shelf life was recommended to be around 2 years.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ Copyright© by Chiang Mai University All rights reserved

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ การพัฒนาและประเมินฤทธิ์ต้านแบคทีเรียของน้ำยาพ่นช่องปากจากสาร สกัดเปลือกมังคุด

ผู้เขียน

นายปฐม จูจันทร์

ปริญญา

วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (เภสัชศาสตร์)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

รศ. คร. ญานี พงษ์ใพบูลย์ รศ. คร. กฤษณา ภูตะกาม

ผศ. คร. ชฎารัตน์ ควงรัตน์

รศ. ประสิทธิ์ ธาราวิจิตรกุล กรรมการ

ประธานกรรมการ

กรรมการ

กรรมการ

บทคัดย่อ

การพัฒนาและประเมินฤทธิ์ต้านแบคทีเรียของน้ำยาพ่นช่องปากจากสารสกัดเปลือก มังคุด งานวิจัยประกอบด้วย 3 ส่วน ส่วนที่ 1 ศึกษาพิษวิทยาเฉียบพลันโดนวิธีกิน (OECD 420) และ พิษวิทยากึ่งเรื้อรังโดยวิธีการกิน 28 วัน (OECD 407)ในหนูขาว การทดสอบพิษวิทยาเฉียบพลันโดย วิธีการกินให้ขนาด 2, 3 และ 5 กรัม/กิโลกรัม น้ำหนักตัว ของสารสกัด ไม่ก่อให้เกิดอาการพิษ การ ตาย และการเจริญเติบโตผิดปกติ ทั้งกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง นอกจากนี้หนูทดลองทั้งหมด ไม่ พบการเปลี่ยนแปลงทางพยาธิสภาพ ในการทดสอบพิษกึ่งเฉียบพลัน ใช้หนู สแปก ดอเรย์ (13 ตัว ต่อเพศ ต่อกลุ่ม) ให้ในขนาด 0, 50, 500 และ 1,000 มิลลิกรัม/ กิโลกรัม น้ำหนักตัว และ กลุ่ม 1,000 มิลลิกรัม/ กิโลกรัม น้ำหนักตัว และ กลุ่ม 1,000 มิลลิกรัม/ กิโลกรัม น้ำหนักตัวที่ให้สารสกัด 28 วันและหยุดให้ 14 วัน เพื่อดูการเปลี่ยนแปลงอาการ ไม่พึงประสงค์ ต่าง ๆการศึกษาพบว่า น้ำหนักเฉลี่ยของร่างกาย น้ำหนักอวัยวะภายใน พยาธิวิทยา ของอวัยวะภายใน ค่าทางชีวเคมีและ ค่าทางโลหิตวิทยา ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยยะสำคัญทาง สถิติระหว่างกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง สรุปสำหรับการทดสอบทางพิษวิทยา สารสกัดเปลือก มังคุดขนาดที่ใช้ทดสอบไม่ก่อให้เกิดพิษเฉียบพลันและกึ่งเฉียบพลันในหนู

ส่วนที่ 2 ได้ทำการพัฒนาวิธีโครมาโตกราฟีของเหลวสมรรถนะสูงแบบวัฏภาคย้อนกลับ (RP-HPLC) สำหรับการวิเคราะห์ แมงโกสติน ในสารสกัดเปลือกมังคุด และผลิตภัณฑ์ยาพ่น ใช้ กอลัมภ์ C-18 วัฤภาคเคลื่อนที่ประกอบด้วย เมธานอล-น้ำ (95:5 % v/v) อัตราการไหล 1.5 มิลลิลิตร/นาที และทำการตรวจวัดด้วยเครื่องยูวีที่ความยาวคลื่น 319 นาโนเมตร โครมาโตแกรม แสดงการแยกพีคที่ดีและระยะเวลาการพบพีคแมงโกสตินสั้น และไม่พบพีครบกวน กราฟ มาตรฐานเป็นเส้นตรงสำหรับการวิเคราะห์หาปริมาณในความเข้มข้น 25-125 ไมโครกรัมต่อ มิลลิลิตร ($\mathbf{R}^2=0.998$) เปอร์เซ็นต์การคืนกลับ เมื่อเติมสารมาตรฐานแมงโกสติน 3 ระดับความ เข้มข้น 30, 50 และ 70 ไมโครกรัมต่อมิลลิลิตร เท่ากับ 94.73-98.39 สำหรับสารสกัดเปลือกมังคุด และ94.14-99.87 % สำหรับยาพ่นคอ มีค่า RSD ต่ำกว่า 2.5 % ($\mathbf{n}$ =5)

ส่วนที่ 3 การตั้งตำรับยาพ่นคอจากสารสกัดเปลือกมังคุดประกอบด้วยสารสกัด 1 % w/w, 95 % เอธานอล โพรพิลีนไกลคอล ซอบิตอล กลีเซอรีน น้ำมันเปปเปอร์มินทร์ เมนทอล ซินนามอล กรคซิตริก น้ำตาลเทียม และน้ำ ผลิตภัณฑ์ที่ได้ ใส สีเหลือง หวาน รสดี และมีความร้สึกเย็นสคชื่น เวลาสเปรย์เข้าช่องคอ ผลิตภัณฑ์ตำรับ A (FA) และ B (FB) เก็บไว้ที่สภาวะต่าง ๆ เพื่อทคสอบความ คงสภาพทางกายภาพ เคมี ชีวภาพ เป็นระยะเวลา 6 เดือน เก็บที่อุณหภูมิ 4°C.อณหภมิห้อง(25-30°C), 30°C65%RH, 40°C75%RH ผลิตภัณฑ์ได้ทดสอบการต้านฤทธิ์ Streptococcus pyogenes DMST และ Staphylococcus aureus ATCC 25923 ซึ่งเป็นสาเหตุหลักของคอหอยอักเสบ โดยวิธี macro broth dilution ผลิตภัณฑ์แสดงการต้านทานเชื้อแบคทีเรียได้ดีตลอดการศึกษา ค่า MIC ของ ตำหรับ FA และ FB ต่อเชื้อ Streptococcus pyogenes DMST หลังจากเก็บไว้ที่อุณหภูมิต่าง ๆ เป็นเวลา 180 วัน สำหรับตำรับ FA 316.3 มิลลิกรัมต่อลิตร และ FB 316.3 มิลลิกรัมต่อลิตร ผลิตภัณฑ์ FA และ FB เก็บที่อุณหภูมิ 30 และ 40 องศาเซลเซียส สีมีความเข้มมากขึ้น แต่โปร่งแสง ระดับความเข้มขึ้นกับระยะเวลาการเก็บและอุณหภูมิที่เก็บ % ของแมงโกสตินในตำรับ FA และ FB ที่เหลือหลังจากการเก็บที่อุณหภูมิต่าง ๆ นาน 180 วัน อยู่ในช่วง 88.6-93.5 % สำหรับตำรับ FA และ 92.6-95.8 % สำหรับตำรับ FB อายุผลิตภัณฑ์ตำรับ FB มีอายุการใช้งานใด้ 2 ปี เนื่องจากตาม ้ข้อกำหนดตามมาตรฐานวิธีการทดสอบเพื่อขึ้นทะเบียนตำหรับยา คณะกรรมการอาหารและยา กระทรวงสาธารณสข ปริมาณตัวยาสำคัญลดน้อยลงกว่า 5 % ที่ระยะเวลาการเก็บที่ 30 °C 65 % RH และ 40 °C 75 % RH